

ON-LINE KURZ TVORBA DISTANČNÍCH STUDIJNÍCH TEXTŮ

Petr Korviny

Abstrakt

Příspěvek je doprovodným textem k volně dostupnému on-line kurzu „Tvorba distančních studijních textů“. Ten je určen budoucím autorům vzdělávacích opor pro distančních studium, kteří se rozhodnou pro svou tvorbu použít šablonu vytvořenou v programu MS Word na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné Slezské univerzity v Opavě pracovníky Ústavu distančního vzdělávání. Kurz je vytvořen pro systém Moodle a jeho studijní materiály jsou tvořeny především názornými animacemi.

Klíčová slova

Distanční vzdělávací opory, šablona, eLearning, Moodle, animace

1 Základní informace o kurzu

Kurz je tématicky zaměřen jednouúčelově, a to naučit autory pracovat se šablonou pro tvorbu distančních vzdělávacích opor..

1.1 Šablona pro tvorbu distančních vzdělávacích opor

Šablona byla vytvořena na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, Slezské univerzitě v Opavě pracovníky Ústavu distančního vzdělávání. Hlavním autorem je ing. Dalibor Hula a spolupracovníkem pak ing. Petr Korviny, Ph.D. Oficiální stránky této šablony jsou umístěny na stránce: http://suzelly.opf.slu.cz/~korviny/Sablony_Word/ a kromě volně stažitelné šablony jsou zde také umístěny animované nápovědy k práci s ní.

Hlavním smyslem vzniku šablony byla snaha o to, aby se autoři distančních textů mohli soustředit na obsah a nemuseli se příliš zabývat formou, přestože i ta je velice důležitá.

Šablona je k dispozici pro program MS Word a její funkcionality zajišťuje kód napsaný v jazyku Visual Basic for Applications. Součástí šablony je jeden soubor ve formátu MS Word (.doc) a složka s ikonami, které se používají pro zvýraznění vkládaných distančních prvků.

1.2 On-line kurz „Tvorba distančních studijních textů“

Kurz je určen všem autorům distančních studijních textů, kteří pro svou práci chtějí využít šablonu pro textový editor MS Word k usnadnění své tvůrčí činnosti. V rámci kurzu se mají studenti naučit pracovat rychle a názorně se zmíněnou šablonou a pochopit základní charakteristiky tvorby studijních textů pro distanční vzdělávání.

2 Způsob zpracování kurzu

Kurz je k dispozici v on-line formě pro systém **CMS Moodle** a momentálně je umístěn na stránkách <http://moodle.opf.slu.cz> v kategorii **Vyzkoušejte si...**

2.1 Dostupnost on-line kurzu

Jak už název kategorie napovídá, kurz je volně dostupný i hostům po zadání klíče **texty**. Host si může pouze prohlížet studijní materiály, ale nemůže například vykonávat testy, chatovat nebo odevzdávat úkoly. Za tímto účelem byl v systému vytvořen účet studenta s přihlašovacím jménem a heslem (oponent/uhk2007), který bude mít do kurzu přístup až do poloviny listopadu 2007.

2.2 Off-line verze kurz

Off-line verze tohoto kurzu je k dispozici ve zkrácené podobě na oficiálních stránkách pro šablonu: http://suzelly.opf.slu.cz/~korviny/Sablony_Word/. Najdou se zde studijní materiály v podobě animací, textová příručka pro práci se šablonou, šablona samotnou volně ke stažení a rovněž záloha on-line kurzu pro CMS Moodle, kterou si může zájemce stáhnout a používat ve vlastním systému Moodle.

2.3 Základní struktura

Základní struktura kurzu je velice jednoduchá a kromě úvodní hlavičky s podstatnými informacemi o kurzu se jeho osnova dělí do čtyř témat:

1. *Než začnete tvořit* – zde jsou budoucím autorům stručně představeny základní charakteristiky, které by jejich distančních studijní text měl obsahovat a předány odkazy na další zdroje informací o tvorbě vzdělávacích opor.
2. *Získání šablony* – opět velice stručně a názorně za pomoci animací je předvedeno, jak šablonu stáhnout z internetu a nainstalovat na svůj počítač.
3. *Šablona se představuje* – popis vzhledu a ovládacího rozhraní šablony
4. *Obrázky, tabulky a vzorce* – práce s běžně používanými objekty pomocí šablony

3 Multimediální zpracování

Každé z témat kurzu je doplněno obrázkem z volně přístupného zdroje na stránkách <http://alamy.com>, využity byly pouze obrázky s tzv. Royalty free licencí (bez poplatku).

Pro lepší orientaci v kurzu jsou kromě obrázků využity rovněž barevné popisky v úvodní hlavičce kurzu (Tutoři kurzu, Tutoriály, Komunikace, O kurzu podrobněji) a různá velikost a řez písma pro názvy jednotlivých témat a sekcí.

Hypertextové odkazy vedou především na zdroje obsažené přímo v kurzu a jen minimálně mimo stránky základního systému. Vše potřebné by měli studenti nalézt v jednom umístění. Instruktažní animace se otevírají vždy do nového nezávislého okna prohlížeče tak, aby měli studující okamžitě k dispozici osnovu kurzu a nemuseli se vracet v historii a čekat na další načtení stránky.

Použité animace byly vytvořeny v programu Adobe Captivate 2.0 a převedeny do webového formátu flash (.swf), který je dostupný na většině v současnosti používaných počítačových platform.

4 Aktivizace studentů

Kurz je určen především pro samostudium, ovšem pro případ výuky studentů s vedením tutora jsou do kurzu vloženy rovněž aktivizační prvky a činnosti, které souvisí také se získáváním zpětné vazby.

5 Zpětná vazba

Jak již bylo dříve deklarováno, cílem je naučit rychle a názorně pracovat se šablonou. Proto byla jako studijní materiál zvolena animace a proto kurz obsahuje jenom základní testovací prvky v míře nezbytně nutné pro udržení pozornosti.

Kromě diskuzního fóra v hlavičce kurzu je k dispozici také jednoduchý klikací test na „selský rozum“, on-line chatovací aktivita pro diskuzi nad užitečností jednotlivých distančních prvků a nakonec také úkol hodnocený tutorem.

6 Plánování a organizace studijních aktivit

Protože je o kurzu uvažováno jako o volně dostupném zdroji informací určeném především pro samostudium, s tutoriály se obecně nepočítá. V případě tuteorského vedení kurzu by tento mohl probíhat bez nutnosti společného setkání studentů s tutorem. Původní cílovou skupinou byli pedagogové, pověřeni tvorbou distančních textů s minimem volného času, kteří požadovali jasný, stručný a názorný návod, jak se dobrat k cíli.

V kurzu je díky vestavěnému systému vyhledávání Moodle také možnost procházet diskuzní fóra a vyhledávat konkrétní výrazy nebo slovní spojení v proběhlých diskuzích.

7 Zkušenosti s nasazením kurzu do výuky

On-line verze kurzu nebyla nasazena do oficiální výuky a zatím se tím ani nepočítá.

8 Další informace o kurzu

Kurz je volně dostupný a určený pro samostudium. Off-line verze na stránkách šablony je využívána průběžně, především v rámci projektu OP RLZ (CZ.04.1.03/3.3.14.4/0015) - Rozvoj distančních kurzů dalšího vzdělávání v ošetrovatelství na Slezské univerzitě v Opavě.

9 Závěr

On-line kurz „Tvorba distančních studijních textů“ pro systém Moodle vznikl jako doplněk k off-line verzi a svým zaměřením je určen především pro samostudium „zaměstnaných“ pedagogických pracovníků, kterým jde o rychlost, názornost a časovou nezávislost studia. Většina zdrojů (šablona, off-line i on-line kurz) je k dispozici volně ke stažení a pro nekomerční účely i k používání, což by mohli ocenit především pracovníci z řad pedagogů.

Literatura

- [1] Korviny, P., Hula, D.: Word šablony pro tvorbu distančních textů, www stránka: http://suzelly.opf.slu.cz/~korviny/Sablony_Word/
- [2] Korviny, P.: Tvorba distančních studijních textů, on-line kurz: <http://moodle.opf.slu.cz/course/view.php?id=127>
- [3] Zlámalová H. (2006): Příručka pro autory distančních vzdělávacích opor, NCDiV v Praze, ISBN 80-86302-39-3

Jméno autora s tituly

Ing. Petr Korviny, Ph.D.
Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Ústav distančního vzdělávání
Univerzitní náměstí 1934/3
733 40 Karviná
e-mail: korviny@opf.slu.cz